

Uppföljning Nationella strokekampanjen

Susanne Hillberger

2013-04-12

Vad är stroke?

Från hjärnan styrs flera av kroppens funktioner – bland annat rörelse, tankar och sömn.

Miljarder hjärnceller samarbetar dygnet runt. För att fungera behöver de syre.

Vid en stroke stryps syretillförseln i delar av hjärnan på grund av en propp eller en blödning och läget blir snabbt allvarligt.

Bakgrund:

Nya nationella riktlinjer 2009

”Snabbt agerande vid stroke räddar många liv

Snabbt påbörjad utredning och behandling och vård vid strokeenheter räddar människoliv och minskar behovet av hjälp efter en stroke. Det är några av de viktigaste budskapen till hälso- och sjukvården som Socialstyrelsen ger i Nationella riktlinjer för strokesjukvård 2009.

- Omedelbar transport till närmaste sjukhus är det som gäller när en person insjuknar i en misstänkt stroke. Varje minuts tidsfördröjning till påbörjad behandling är avgörande, säger professor Bo Norrving, Lund...”

Från Socialstyrelsen.se 25 november 2009 kl. 09:00

Problemet

Patienten känner inte igen symtomen och söker inte vård i tid.

Detta leder till att:

- Trombolysbehandling inte kan ges (måste ges inom 4,5 timmar)
- Behandling av TIA hinner inte ges före återfall
- Halskärlskirurgi hinner inte genomföras innan patienten återinsjuknar i svår stroke

Stroke – en folksjukdom

- ☐ 30 000 drabbas årligen i Sverige
- ☐ 8 000 av dem dör
- ☐ Är tredje vanligaste dödsorsaken
- ☐ 30 procent har kvarstående handikapp efter 1 år
- ☐ Är vanligaste handikapporsaken hos vuxna
- ☐ 80 procent är äldre än 65 år
- ☐ En miljon vård dagar
- ☐ Kostar samhället mer än 15 miljarder/år

Nationella strokekampanjen

Treårig kampanj 2011-2013 finansierad av samtliga landsting. Omfattar såväl extern kommunikation som verksamhetsutveckling.

Budget: 50 msek (VGR:s andel 8 msek)

Samhällets genomsnittskostnad uppgår till ca 800 000 kr per patient.

Syfte med kampanjen

Att öka kunskapen hos allmänheten om symtom på stroke för att bidra till att fler söker akut vård i tid.

Målgrupp: 15-79 år (7,2 miljoner personer)

Kampanjens budskap:

Symptomen

Ring 112

UPPTÄCK STROKE I TID

Misstänker du att en person nära dig har fått en stroke? Kontrollera följande:

ANSIKTE Kan personen le och visa tänderna? Om mungipan hänger - ring 112!

KROPPSDEL ARM/BEN Kan personen lyfta armarna och hålla kvar dem i 10 sekunder? Om en arm faller - ring 112!

UTTAL Kan personen upprepa en enkel mening som "Det är vackert väder idag"? Om personen sluddrar eller inte hittar rätt ord - ring 112!

TID Varje sekund räknas.

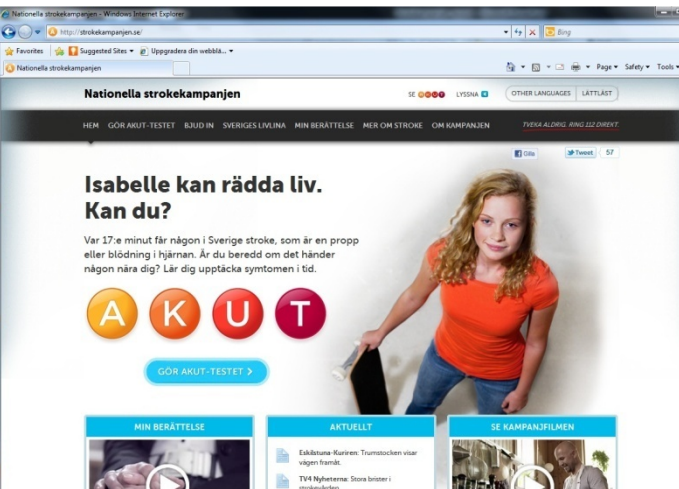
Tveka aldrig. Ring 112 direkt.

Gör AKUT-testet på www.strokekampanjen.se. Tillsammans kan vi rädda liv

ETT INITIATIV FRÅN SVERIGES LANDSTING OCH REGIONER

Aktiviteter

TV-reklam

UPPTÄCK STROKE I TID

Mistänkar du att någon nära dig har fått en stroke? Kontrollera följande:

A

ANSIKTE Kan personen le och visa tänderna? Om ena mungipan hänger - ring 112!

K

KROPPSDEL ARM/BEN Kan personen lyfta armarna och hålla kvar dem i 10 sekunder? Om en arm faller - ring 112!

U

UTTAL Kan personen upprepa en enkel mening som "Det är vackert väder idag"? Om personen sluddrar eller inte hittar rätt ord - ring 112!

T

TID Varje sekund räknas.

Tveka aldrig. Ring 112 direkt.

Print

Torsten kan rädda liv. Kan du?

Var 17:e minut får någon i Sverige stroke. Att få vård snabbt är livsviktigt. Allt som krävs för att rädda liv är att du känner igen symtomen och ringer 112 direkt.

UPPTÄCK STROKE I TID

A K U T

ANSIKTE Kan personen le och visa tänderna? Om ena mungipan hänger - ring 112!

KROPPSDEL ARM/BEN Kan personen lyfta armarna och hålla kvar dem i 10 sekunder? Om en arm faller - ring 112!

Marie kan rädda liv. Kan du?

Var 17:e minut får någon i Sverige stroke. Att få vård snabbt är livsviktigt. Allt som krävs för att rädda liv är att du känner igen symtomen och ringer 112 direkt.

UPPTÄCK STROKE I TID

A K U T

ANSIKTE Kan personen le och visa tänderna? Om ena mungipan hänger - ring 112!

KROPPSDEL ARM/BEN Kan personen lyfta armarna och hålla kvar dem i 10 sekunder? Om en arm faller - ring 112!

Isabelle kan rädda liv. Kan du?

Var 17:e minut får någon i Sverige stroke. Att få vård snabbt är livsviktigt. Allt som krävs för att rädda liv är att du känner igen symtomen och ringer 112 direkt.

UPPTÄCK STROKE I TID

A K U T

ANSIKTE Kan personen le och visa tänderna? Om ena mungipan hänger - ring 112!

KROPPSDEL ARM/BEN Kan personen lyfta armarna och hålla kvar dem i 10 sekunder? Om en arm faller - ring 112!

Isabelle kan rädda liv. Kan du?

I Sverige får någon stroke var 17:e minut. Hemma, på jobbet eller någonstans däremellan. Stroke slår ofta till helt oväntat. Att få vård snabbt är livsviktigt. Allt som krävs för att rädda liv är att du känner igen symtomen och ringer 112 direkt.

Vad är stroke?

Hjärnan behöver syre för att fungera. Stroke är en blodning eller annan hjärnan - eller ett blodkärl som stannar. För varje minut som går där miljörer nerut och hjärnan fungerar försvinner. Det kan leda till en bestående allvarig funktionsnedsättning eller till döden. När du får stroke behöver du snabb behandling för den som står överst på sjukhuset.

Symtom på stroke är:

- Förlust av syn
- Förlust av hörsel
- Svårigheter att tala eller förstå
- Ömhet och svår förflyttning
- Ömhet eller svår förflyttning
- Ömhet eller svår förflyttning
- Ömhet eller svår förflyttning

UPPTÄCK STROKE I TID

A K U T

ANSIKTE Kan personen le och visa tänderna? Om ena mungipan hänger - ring 112!

KROPPSDEL ARM/BEN Kan personen lyfta armarna och hålla kvar dem i 10 sekunder? Om en arm faller - ring 112!

UTTAL Kan personen upprepa en enkel mening som "Det är vackert väder idag"? Om personen sluddrar eller inte hittar rätt ord - ring 112!

TID Varje sekund räknas. **Tveka aldrig. Ring 112 direkt.**

Tid Varje sekund räknas. **Tveka aldrig. Ring 112 direkt.**

Tid Varje sekund räknas. **Tveka aldrig. Ring 112 direkt.**

Idag får 27 personer stroke på jobbet.

Är du beredd om det skulle hända hos att? Lär du dig att känna igen symtomen på stroke och ringa 112 direkt så kan du rädda liv. Lär dig att känna igen symtomen på stroke och ringa 112 direkt så kan du rädda liv. Lär dig att känna igen symtomen på stroke och ringa 112 direkt så kan du rädda liv.

Lär AKUT-testet

SÅ HÄR UPPTÄCKER DU STROKE I TID

A K U T

ANSIKTE Kan personen le och visa tänderna? Om ena mungipan hänger - ring 112!

KROPPSDEL ARM/BEN Kan personen lyfta armarna och hålla kvar dem i 10 sekunder? Om en arm faller - ring 112!

UTTAL Kan personen upprepa en enkel mening som "Det är vackert väder idag"? Om personen sluddrar eller inte hittar rätt ord - ring 112!

TID Varje sekund räknas. **Tveka aldrig. Ring 112 direkt.**

Marie kan rädda liv. Kan du?

Gör AKUT-testet på www.strokekampanjen.se

A K U T

Upptäck stroke i tid

A K U T

Gör AKUT-testet på Strokekampanjen.se nu!

Banners

UPPTÄCK STROKE I TID

Misstänker du att någon nära dig har fått en stroke? Kontrollera följande:

ANSIKTE Kan personen le och visa tänderna? Om ena mungipan hänger – ring 112!

KROPPSDEL ARM/BEN Kan personen lyfta armarna och hålla kvar dem i 10 sekunder? Om en arm faller – ring 112!

UTTAL Kan personen upprepa en enkel mening som "Det är vackert väder idag"? Om personen sluddrar eller inte hittar rätt ord – ring 112!

TID Varje sekund räknas.

Tveka aldrig. Ring 112 direkt.

Gör AKUT-testet på www.strokekampanjen.se. Tillsammans kan vi rädda liv.

ETT INITIATIV FRÅN SVERIGES LANDSTING OCH REGIONER

Torsten kan rädda liv. Kan du?

Var 17:e minut får någon i Sverige stroke. Att få vård snabbt är livsviktigt.

Allt som krävs för att rädda liv är att du känner igen symtomen och ringer 112 direkt.

Våren 2012 – annonser och DR

Idag får **27**
personer stroke
på jobbet.

Men du kan enkelt rädda liv om det skulle hända på din arbetsplats. Allt som krävs är att du är dig själv igen symtomen på stroke och ringer 112 direkt.

Det tar knappt ett par minuter att göra AKUT-testet. Se till att ni har den kunskapen på din arbetsplats, sprid AKUT-testet via Strokekampanjen.se/jobbet.

SÅ HÄR UPPTÄCKER DU STROKE I TID

A K U T

ANSIKTE
Kan personen se och visa tänderna? Om ansiktet hänger - ring 112!

KROPPSDEL ARM/BEN
Kan personen lyfta armar och hålla kvar dem i 10 sekunder? Om en arm faller - ring 112!

UTTAL
Kan personen uttala en enkel mening som "Det är vackert vädret idag"? Om personen sluddrar eller inte hittar rätt ord - ring 112!

TID
Varje sekund räknas.

Twika aldrig. Ring 112 direkt.

NATIONELLA STROKEKAMPANJEN
Ett initiativ från Sveriges landsting och regioner

Under dagens lunch får
3 personer stroke.

Men du kan enkelt rädda liv om det skulle hända på din arbetsplats. Allt som krävs är att du är dig själv igen symtomen på stroke och ringer 112 direkt.

Det tar knappt ett par minuter att göra AKUT-testet. Se till att ni har den kunskapen på din arbetsplats, sprid AKUT-testet via Strokekampanjen.se/jobbet.

SÅ HÄR UPPTÄCKER DU STROKE I TID

A K U T

ANSIKTE
Kan personen se och visa tänderna? Om ansiktet hänger - ring 112!

KROPPSDEL ARM/BEN
Kan personen lyfta armar och hålla kvar dem i 10 sekunder? Om en arm faller - ring 112!

UTTAL
Kan personen uttala en enkel mening som "Det är vackert vädret idag"? Om personen sluddrar eller inte hittar rätt ord - ring 112!

TID
Varje sekund räknas.

Twika aldrig. Ring 112 direkt.

NATIONELLA STROKEKAMPANJEN
Ett initiativ från Sveriges landsting och regioner

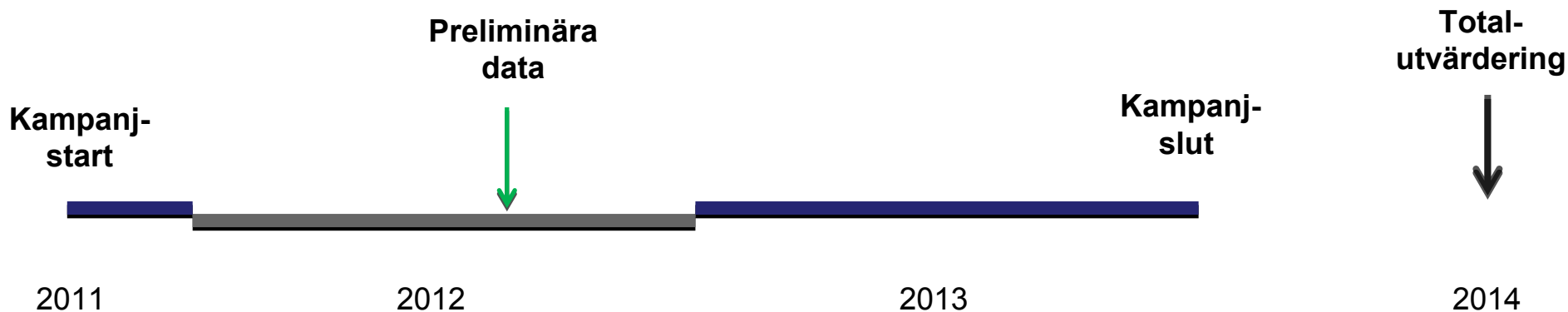
Hösten 2012 och våren 2013

Från vänster: Josefine Bark, Stefan Holm, Staffan Ohlsson, Anette Norberg och Mathias "Bissen" Larsson frontar höstkampanjens printannonser.

Utvärderingar

- Igenkänning kampanj och budskap
- Strokekunskap population
- Effekter i sjukvården

Igenkänning kampanj och budskap

(januari 2013)

- ☐ 71 % av målgruppen (drygt 5 miljoner) har observerat kampanjen
- ☐ 72 % av de som sett kampanjen säger sig kunna symtom på stroke (före kampanjen 7-40%)
- ☐ 86 % av de som sett kampanjen uppger att de skulle ringa 112 när de är säkra på att en person har drabbats av stroke (före kampanjen 74%)

Strokekunskap

Urval & datainsamling

Urvalsram:

- Bosatta i respektive landsting/region
- 18-79 år
- Baserat på telefonnummerregister.
- Stickprov genom proportionell sampling i relation till totalbefolkningen (18-79 år) per landsting/region

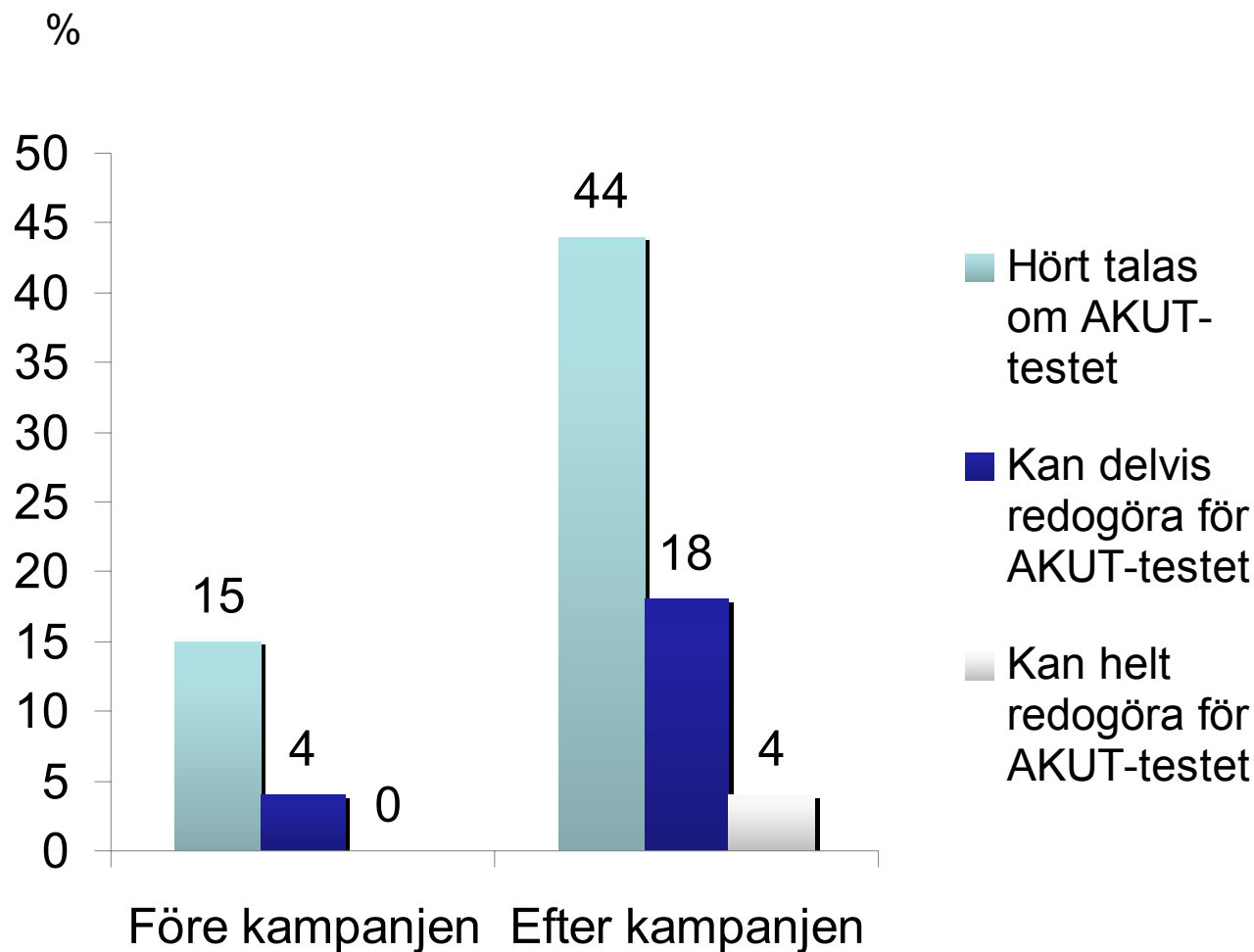
Telefonintervjuer

- 1500 intervjuer per tillfälle

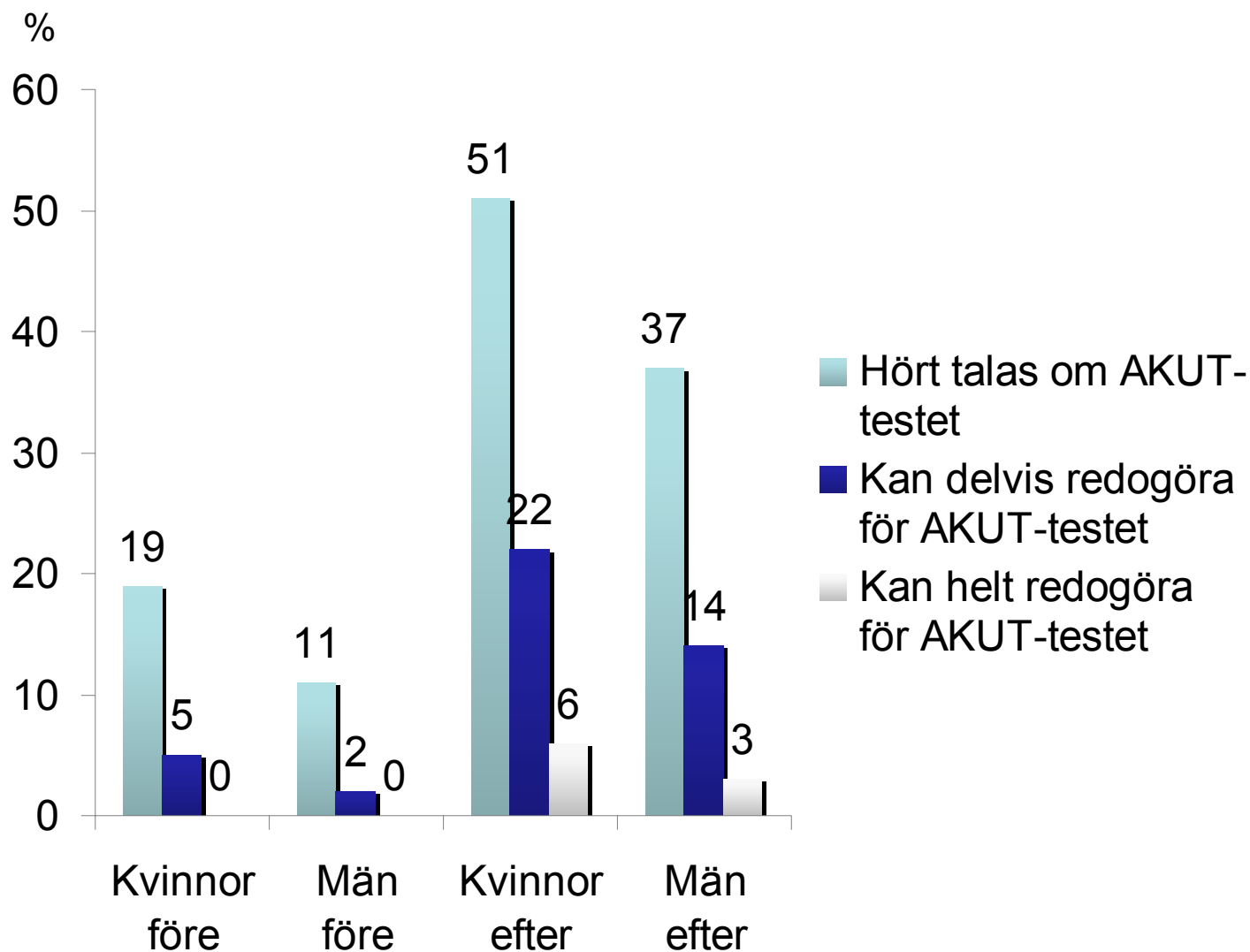
Tidpunkter

- September 2011 (före kampanjen)
- September 2012

Kunskap om AKUT

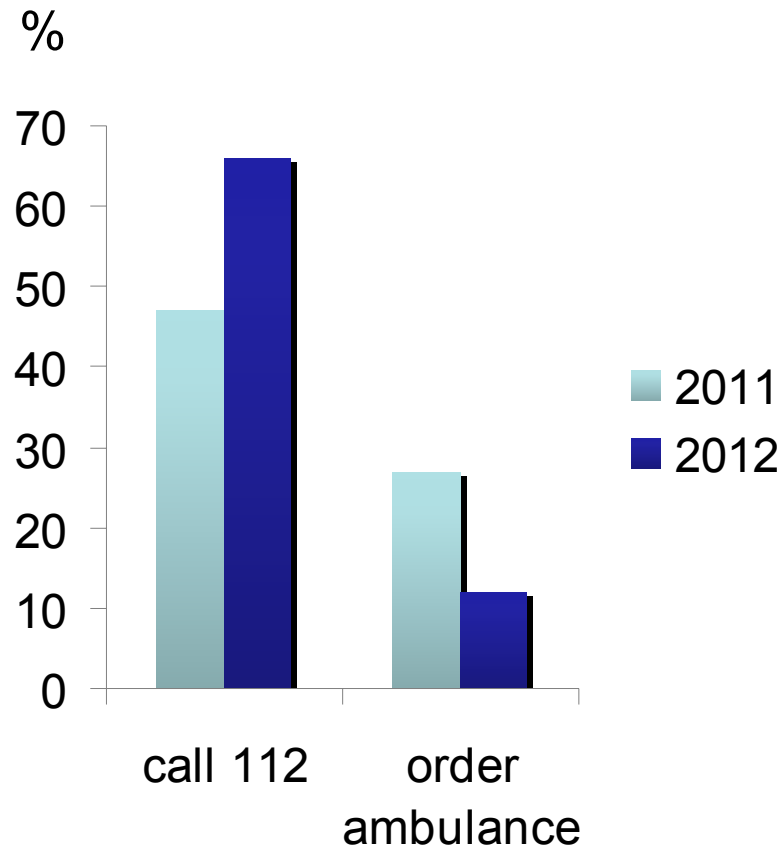

Kvinnor & mäns kunskap om AKUT-testet

Vart vänder du dig i första hand för att få hjälp om du tror att du eller någon i din omgivning fått en stroke?

(öppen fråga)

Signifikant färre anger att de skulle åka till akutintag (22 resp 14 %)

Tydliga resultat

- Kraftigt ökad kunskap om AKUT
- Ökad kunskap om talstörning
- Kraftigt ökad kunskap om att ringa 112 och att avstå från att söka på akutintag

Effekter i sjukvården

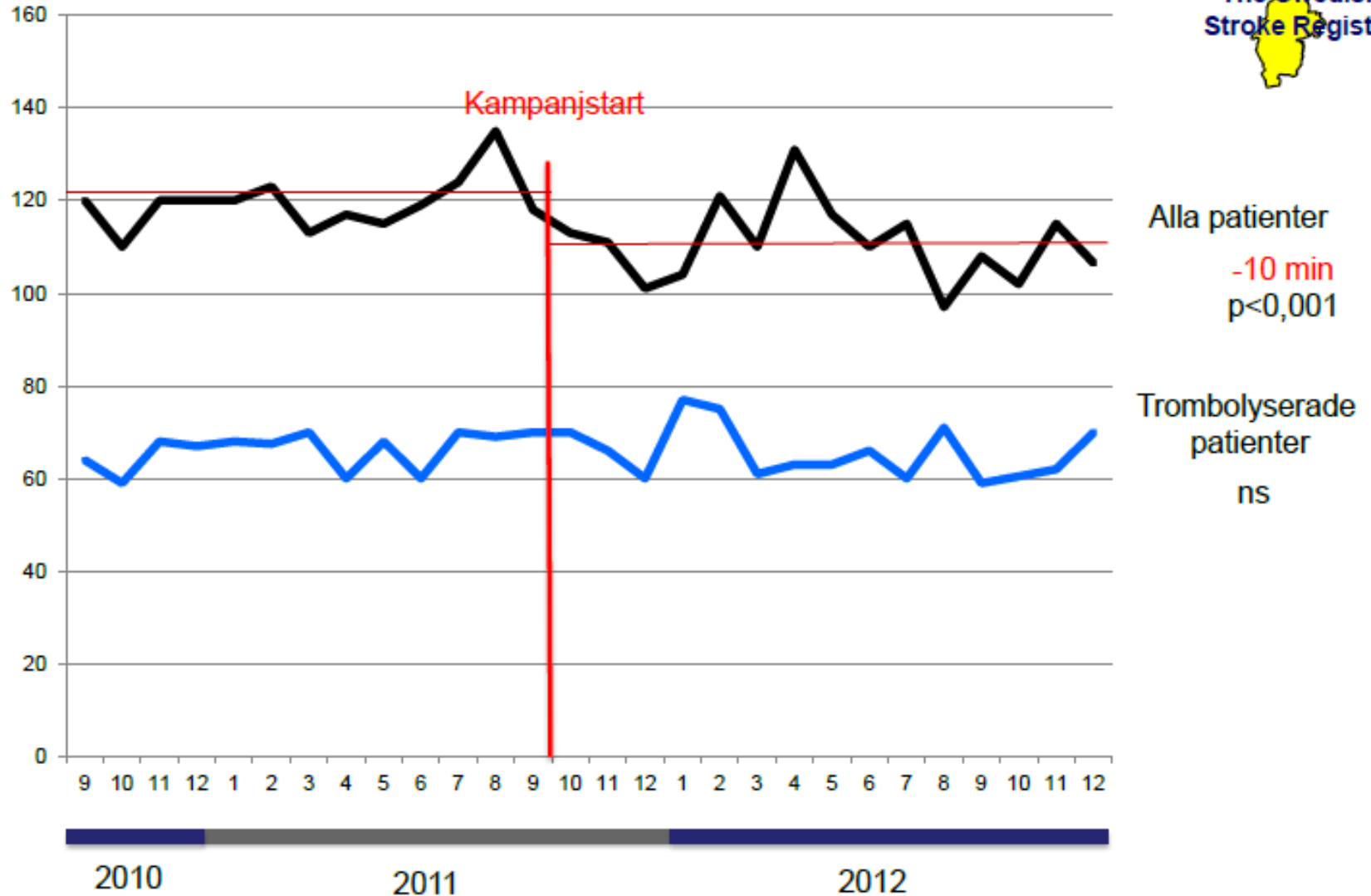
(januari 2013)

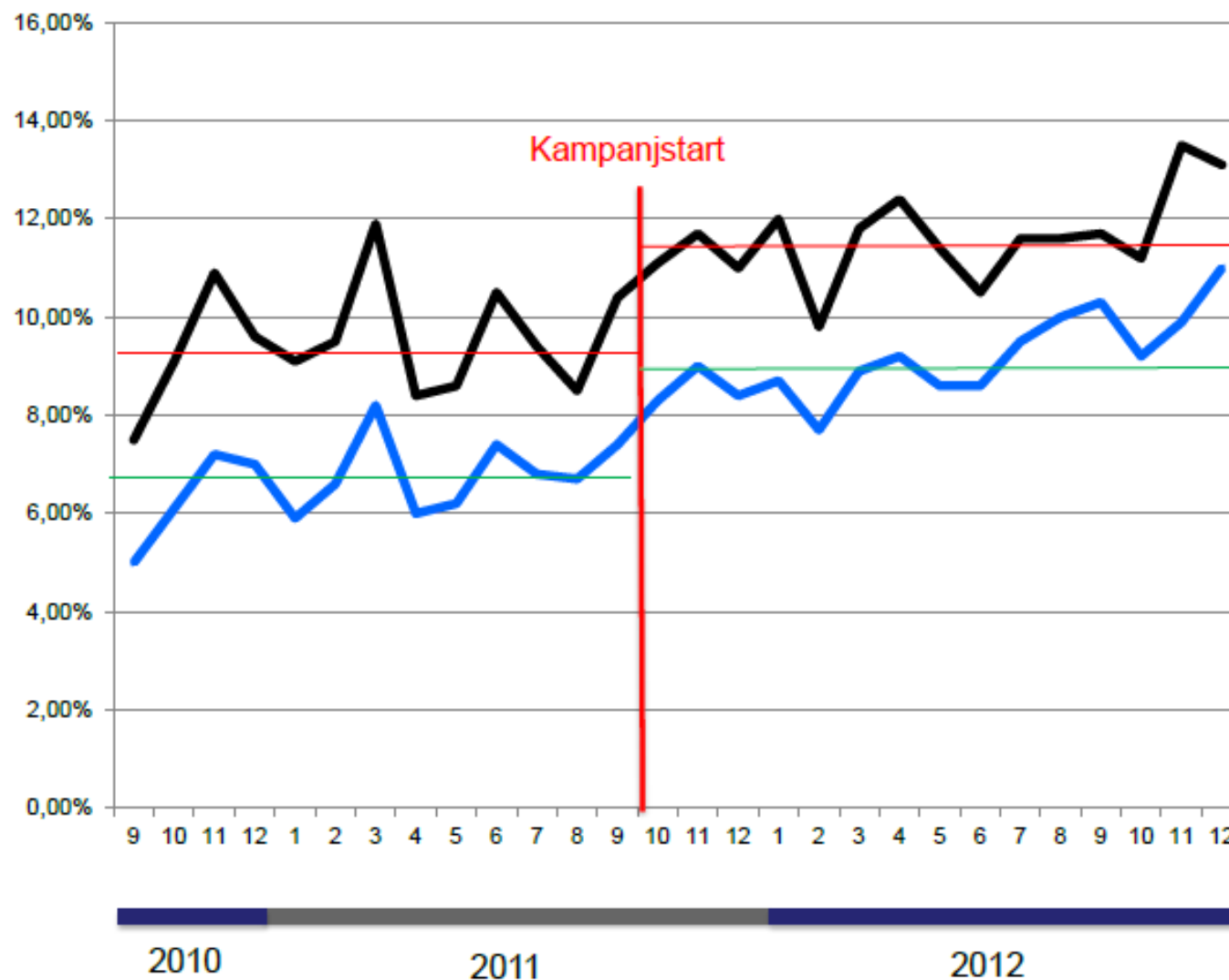
Data ur Riks-Stroke
Kjell Asplund

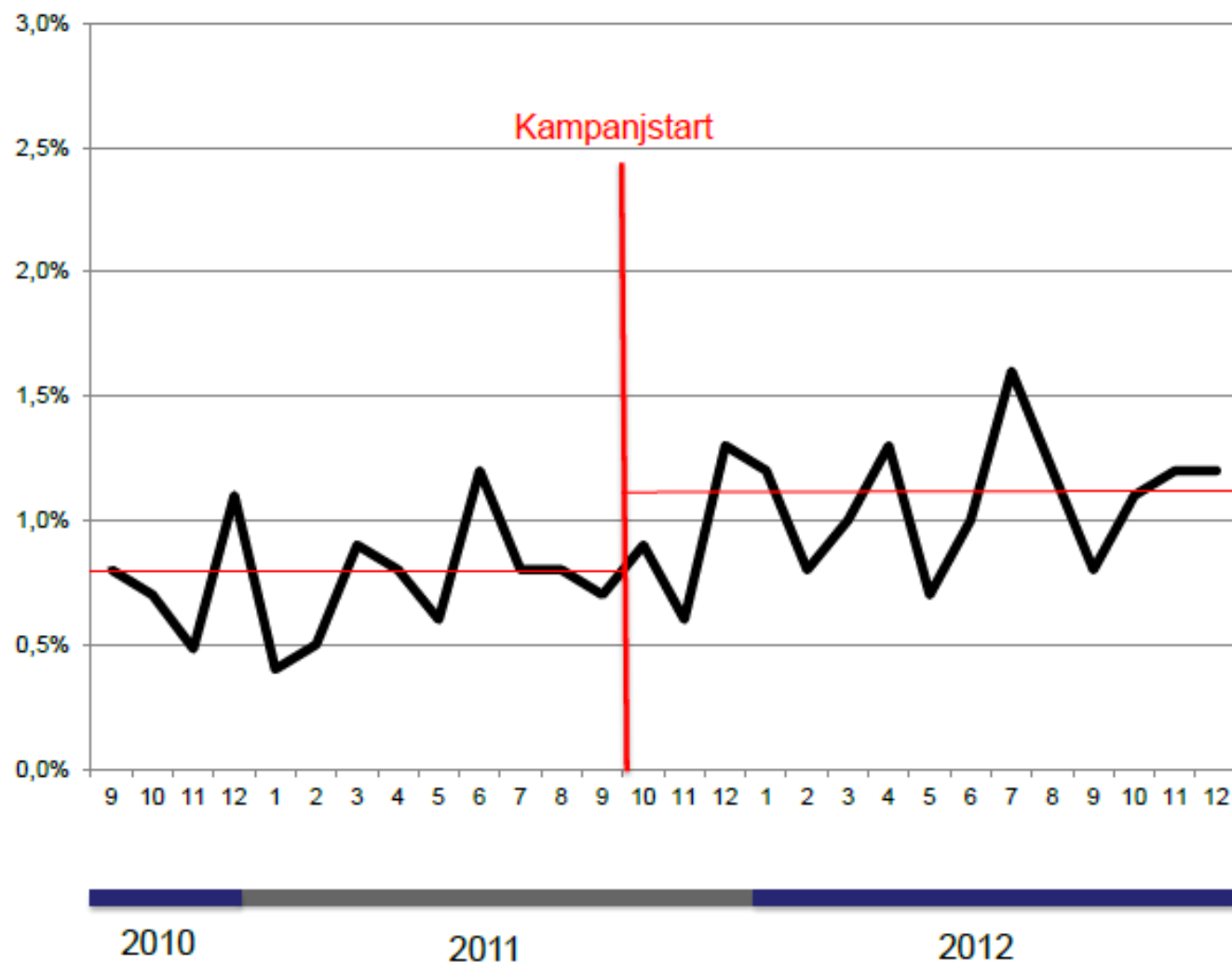
Mediantid från symtomdebut till ankomst till sjukhus

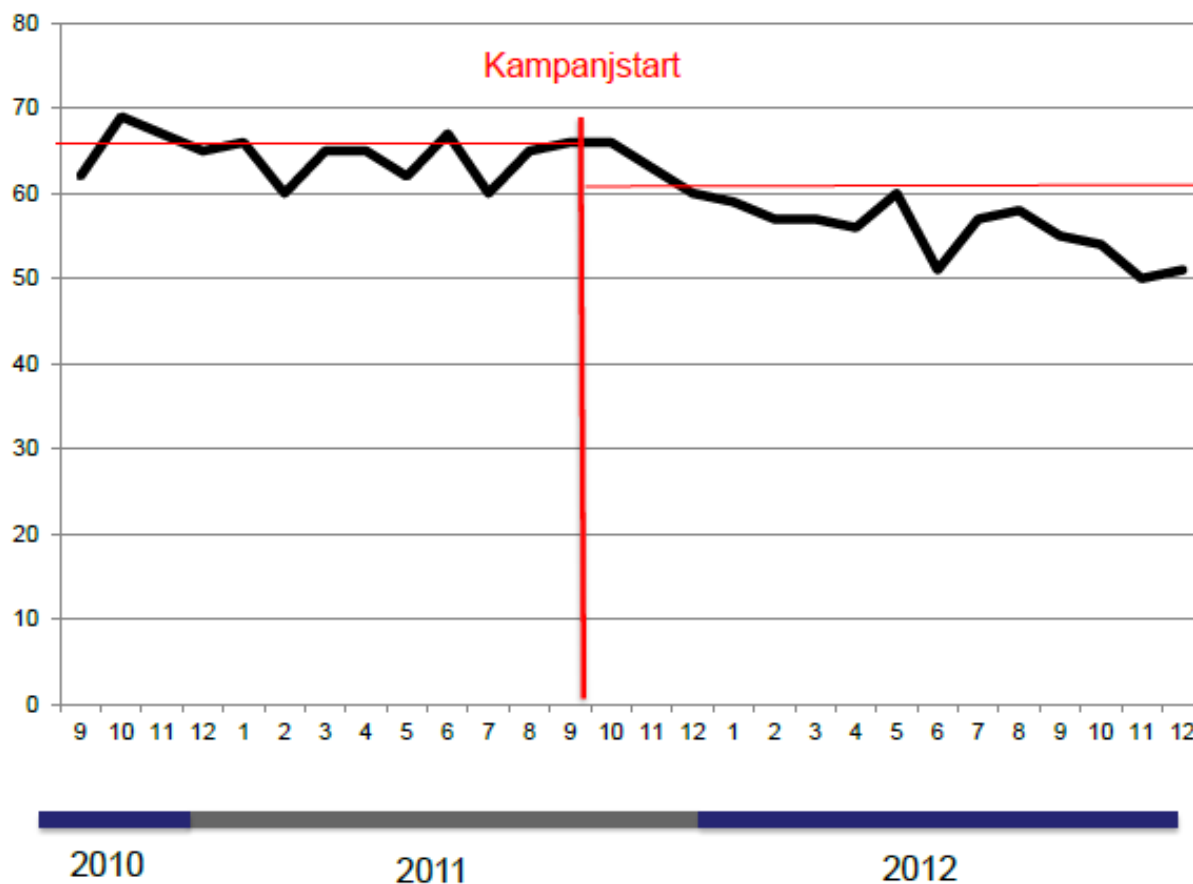
Andel trombolys

Andel med trombektomi

Mediantid från ankomst till sjukhus till trombolystart (door-to-needle time)

justerad
-6 minutes
 $p < 0,01$

Slutsats:

- Preliminära data
- Positiva trender
- Kort observationstid

Slutgiltig utvärdering 2014

